

Tas, kuris buvo tikroji Šviesa, atėjo į pasaulį apšviesti kiekvieną /Jono 1,9/

2018 m. gruodis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 11 (195)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X (internete ISSN 2424-4341)

**ŠVENTĄ PALAIMINTĄ NAKTĮ
SKELBIA VARPŲ MUMS AIDAI,
KELIA IŠ MIEGO PASAULĮ
TARSI DANGAUS ANGELAI!**

Šviesa šviečia tamsoje, ir tamsa jos neužgožė /pgl. Jn 15/

Žodis *šventė* asocijuojasi su linksmybe ir gera nuotaika. Tačiau ne visada esame linksmi. Kuris nors pavargęs nuo begalinių darbų ar gyvenimo sunkumų prislėgtas, kitas budi prie ligonio ar liūdi dėl artimojo mirties. Kai žvelgiame į šį mūsų gyvenimą, ne visada randame kuo pasidžiaugti. Ne visada matome prasmę švęsti, nes gyvenimas dažniausiai nėra lengvas ir paprastas. Tačiau, kai klausomės ne savo išminties ar nuotaikos, bet Dievo Žodžio, girdime žinią, kuri yra labai viltinga:

Pradžioje buvo Žodis, tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas.

Jis pradžioje buvo pas Dievą.

Visa per Jį atsirado, ir be Jo neatsirado nieko, kas yra atsiradę.

Jame buvo gyvybė, ir gyvybė buvo žmonių šviesa.

Šviesa šviečia tamsoje, ir tamsa jos neužgožė. /Jn 1, 1-5/

Ir nesvarbu, kokios nuotaikos būtume, mes esame tos gyvybės ir šviesos dalis. Todėl įpareigojami šviesti kitiems:

Jūs esate pasaulio šviesa. Neįmanoma nuslėpti miesto, pastatyto ant kalno. Ir niekas, uždeges žiburį, nevožia jo indu, bet stato į žibintuvą, kad šviestų visiems, kas yra namuose. Taip tešviečia ir jūsų šviesa žmonių akivaizdoje, kad jie matytų jūsų gerus darbus ir šlovintų jūsų Tėvą, kuris danguje / Mt 5,14-16/.

Bet ne mes patys šviečiame, nors žmogui būdinga nuodėminga tuštybė save įsivaizduoti esant šviesa. Svarbu suprasti, kad mes patys, iš savęs, neturime šviesos – mes tik galime atspindėti Dievo šviesą. Kaip mėnesiena yra Saulės šviesos atspindėjimas, taip ir mes esame kviečiami atspindėti Jo šviesą. Ši Dievo šviesa,

atspindėta per mus, vienus piktina, nes apšviečia jų tamsybių darbus, o kitiems tampa žiburėliu link Dievo.

Kalėdos yra šventė, kurią reikia švęsti. Ši šventė – ne mūsų nuotaikoje ar linksmybėje, ir ne žmonių išmintyje ar papročiuose, net ne religiniame Dievo pagarbinime, bet tame, kad Jis atsiuntė žmonėms (mums) Gelbėtoją, kuris yra Šviesa. Ir Ji gyvena tarp mūsų, nes ...Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų... / Jn1, 14/.

Tą Kristaus šviesą atspindėdami ir mes patys turime šviesti Pasauliui.

*Atspindėkime,
švieskime.*

**Generalinis superintendentas
kun. Tomas Šernas**

Adventas – Dievo ramybė ir palankumas žmonėms

Staiga prie angelo pasirodė gausi dangaus kareivija, šlovinanti Dievą: šlovė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė ir palankumas žmonėms! (Lk 2, 13 – 14)

Gimus Kristui, angelai skelbė žmonėms ramybę ir Dievo palankumą. Jis yra didžiausia mūsų ramybė ir Dievo gerumas mums. Šiandien žmonės kamuoja nerimas: nerimas ir baimė dėl ateities ir savo likimo, dėl savo vaikų, dėl konkurencinių sąlygų, dėl dar nepasiektų pelnų metų pabaigoje...

Mums reikia ne tik išorinės ramybės, kur kas daugiau – vidinės. Išorinė ramybė – tai tylos pasaulis, kaip nejudantis vanduo, kai numaldoma kiekviena nerami mintis. Šiandien

Antroji Advento savaitė – Ramybė. Adventinis laikas, kaip ir Kristaus gimimas, yra daugiabriaunis deimantas. Pasuki prieš saulę brangakmenį, ir jis žiba skirtingomis spalvomis. Lygiai taip ir Jėzaus atėjimas į šį pasaulį spinduliuoja laukimu, ramybe, viltimi ir džiaugsmu. Kiekvieną savaitę žiūrime į vieną iš briaunų. Antroji – RAMYBĖ. (Pirmoji savaitė – LAUKIMAS, – red. pastaba)

taip trūksta tylos triukšmo aplinkoje. Bet vidinė ramybė yra dar daugiau – tai taika su Dievu ir Jo palankumas mums Kristuje – amžinasis *shalom*. Vidinė taika įveikia vidines baimes ir mūsų veikimo motyvas pasikeičia – daugiau nebe nerimas stumia į priekį kažką daryti iš baimės ir konkuruoti, bet meilė Dievui ir žmogui. Tai dvasingumo esmė – turėti kitą gyvenimo vidinį variklį. *Aš atėjau jums suteikti ramybės, kurios šis žmonių pasaulis neturi*, – sako Kristus evangelijose. Dievas – tai didžiausias turtas, ką galime turėti savy. Būkime taikoje su Dievu ir vienas su kitu! Tegul skriaudos, sunkumai netemdo Dievo paveikslo mums ir Jo ramybė bus su mumis.

Malda iš anglikonų adventinių maldų:

*Savo laiku, mylimas Dieve,
Kai mes buvome dar toli
Savo geriausiu laiku,
Tu ištraukei mus iš bjaurasties
Ir apglėbei savo rankomis,
Kuriose esame saugūs.
Primink mums visada
Kai mes žiūrime į skausmą
Ir išgyvename sunkumus
Kad visų dalykų centras –
Atlaidi Dievo meilė.
Amen.*

Pastorė Anželika Krikštaponienė
2018 m. gruodžio 10 d.

SKAITINIAI IŠ BIBLIJOS

PRASMINGA PADĖKA

[...] kas valgo, valgo Viešpačiui, nes dėkoja Dievui... Romiečiams 14,6

Dauguma krikščionių yra pratę (net ir viešose vietose) nulenkti galvą ir dėkoti už prieš juos ant stalo padėtą valgį. Daug padavėjų man yra liudiję, kad kai jų akivaizdoje nulenkdavome galvą, tai būdavo pirmas kartas, kai jie matydavo dedantis tokius dalykus jų restorane. Tačiau milijonai žmonių nesivargina dėkoti Dievui už maistą. Tik labai nedaugelyje šeimų prieš valgį dėkojama Viešpačiui. Net ir per Padėkos dieną Dievui dėkoti prie stalo stabteli mažuma. Padėka yra pripažinimas skolos, kurios negalime išsimokėti. Mes dėkojame tiek tuo atveju, kai galime atsilyginti davėjui, tiek ir tuo atveju, kai nieko negalime padaryti. Jei padėka kyla iš širdies, tai ne šiaip formalus Ačiū, o priklausomybės pripažinimas.

IŠ DAY BY DAY WITH BILLY GRAHAM
vertė R. Rušinskienė. www.biblijos.lt

Vilniaus reformatų parapijos seniūnų Tarybos posėdis

Lapkričio 29 d. įvyko Vilniaus parapijos seniūnų Tarybos posėdis – jau paskutinis šiais, besibaigiančiais 2018 metais.

Posėdį pradėjo kun. Raimondas Stankevičius Dievo Žodžiu ir Malda. Džiugu, jog Tarybos pirmininko Giedriaus Vaitiekūno siūlymu bei bendru Tarybos narių sutarimu buvo išrinkta pavaduotoja Austė Nakienė. Aptarti ir kiti einamieji parapijos klausimai. Vienas iš jų – tarnystės išlaikymas parapijos choro vadovei Gražinai Petrauskaitei. Iškilmingų pamaldų metų, tokių kaip Spalio 31–ąją, parapijiečius ir svečius džiugino choristų atliekami kūriniai. Choras susirenka kartą per savaitę repeticijoms, darbas vyksta. Nutarta pagal susitarimą choro vadovei G. Petrauskaitei mokėti už darbą su choru.

Vilniaus parapija turi savo puslapį Facebook'e, kurį kuruoja tarybos narė Simona Česnakaitė. Ji informavo, kokie darbai atlikti, kalbėjo apie tai, kad reikia dalintis informacija ir teikti Facebook'o grupės nariams bei teikti įvairiapusiškesnės informacijos, tobulinti

Facebook'o turinio kokybę.

Kun. Raimondas Stankevičius perdavė parapijietės Rasos Šernienės pageidavimą – organizuoti Kalėdinę mugę. Šiam pasiūlymui posėdžio dalyviai pritarė ir pasidžiaugė, kad yra galinčių ir norinčių tai daryti. Kalėdinė mugė jau vyks antrus metus iš eilės, o gautos lėšos bus auka parapijos reikmėms.

Aptarti ir kiti parapijos klausimai: šventinių pamaldų laikas, vykdomas bažnyčios remontas ir kt.

Posėdyje dalyvavę kurt. Holger Lahayne su žmona Rima prisistatė tarybos nariams. Holger Lahayne papasakojo apie savo tarnystę. Jis Lietuvoje nuo 1993 metų, dabar gyvena Vilniuje. Kuratoriaus žmona Rima Lahayne papasakojo, kad kviečiama vesti Biblijos studijas. Ji teiravosi, kokia tvarka yra Reformatų bažnyčioje. Ji nori tarnauti taip, kaip reikalauja Reformatų bažnyčios Kanonai. Ji pamilo reformatų Bažnyčią ir yra įsitikinusi Jos teisin-

gumu. Rima L. norėtų vesti studijas ir paprašė, kad Vilniaus parapija tai įformintų bažnyčios įstatymų nustatyta tvarka. Jokio atlyginimo už tarnystę ji nepageidauja. Norėtų, kad tą klausimą spręstų visi bendruomenės nariai. Rima Lahayne pradėtų vesti užsiėmimus nuo sekančių metų sausio mėnesio. Ji turi sudariusi programą. Kurt. Holger Lahayne pageidautų studijuoti tikėjimo tiesas kartu su norinčiais kartą per savaitę. Galėtų skaityti paskaitas ir kitų konfesijų atstovai. Galima kalbėti apie Dievą ir pasaulį. Sudaryti programą, kviešti žmones. Bendru sutarimu nutarta pritari Rimos Lahayne iniciatyvai – Biblijos studijų tarnystei – Vilniaus parapijoje nuo 2019 m. sausio mėnesio.

Kitą Tarybos posėdį nutarta sukviešti 2019 m. sausio 10 dieną.

Posėdis buvo baigtas Dievo Žodžiu, Malda.

Viktorija Liauškaitė

SKAITINIAI IŠ BIBLIJOS

MALONĖS SOSTAS

Todėl visiškai pasitikėdami artinimės prie malonės sosto...
Hebrajams 4,16

Malda – tai žmogaus ir Dievo pokalbis. Tūkstančiai žmonių meldžiasi tik ekstremaliomis aplinkybėmis – vargo prispausti, patekę į pavojų ar pan. Esu skridęs lėktuvais, kurių varikliai užgesdavo, – kaip tada puldavo melstis keleiviai! Esu bendravęs su kareiviais, kurie pasakodavo, kaip gyvenime niekada nesimeldę staiga pradėdavo melstis mūšio lauke. Bėdoje ar suspaudime žmogus instinktyviai meldžiasi. Taip sakant, apkasuose ateistų nelieka. Tačiau tokia krikščionybė, kuri neranda vietos kasdienybėje, o paliekama tik ekstremaliems atvejams, tikrai nepakeis šio pasaulio. Įvertinkite maldos galią. Žmogus, kuris meldžiasi, tampa galingas, nes malda – ginklas, galingesnis už šautuvus. Tauta tampa galingesnė, kai susivienija maldoje,

o ne kai apsiginkluoja fiziniais ginklais. Mūsų bėdos būtų kur kas lengviau išsprendžiamos, jei palaikytume ryšį su visagaliu Dievu.

Gyvenimo skonis pagal Eriką Brooks

Iševijos lietuvių laikraštyje *Draugas* atspausdintas straipsnis apie lietuvių kilmės kunigę ERIKĄ BROOKS (LERB diakoną iševijos lietuviams), kurią kalbino **Virginija Petrauskienė**.

Erika Brooks jau trejus metus vadovauja Čikagos lietuvių moterų klubui, kuris neseniai atšventė savo gyvavimo 95-metį. Tačiau labdarin-ga veikla yra tik nedidelė visos šios moters gyvenimo veiklos dalis. E. Brooks – neeilinė asmenybė: ji yra šešių jau suaugusių vaikų mama, dviejų anūkų močiutė. Ši moteris visą gyvenimą dirbo mokytoja ir nemažą savo pedagoginės veiklos dalį skyrė vaikams, sergantiems autizmu. Be to, E. Brooks yra lietuvių evangelikų reformatų diakonė, šiuo metu siekianti tapti kunige. Todėl, jau būdama pensinio amžiaus, ji įstojo į reformatų kunigų seminariją, kur be tikėjimo tiesų dabar jai tenka mokytis graikų ir hebrajų kalbų. Pokalbis su E. Brooks – apie gyvenimą, kuriame nėra vietos nuoboduliui.

Miela Erika, Jūsų gyvenimas ir veikla yra labai įvairiapusiški. Todėl nenuostabu, kad vieni Jus pažįsta kaip dvasininkę, kiti – kaip Čikagos lietuvių moterų klubo pirmininkę, Jūsų buvę mokiniai – kaip puikią mokytoją, o šeima – kaip mylinčią mamą, žmoną, o kartu ir kaip didelę Lietuvos patriotę. Kas šiuo metu Jūsų gyvenime užima daugiausiai vietos?

Šiuo metu daugiausia laiko skiriu evangelikų reformatų teologijos studijoms Indianos valstijoje esančioje Mid-America Reformed Seminary. Ją baigusi, galėsiu būti iššventinta į kuniges. Kol kas esu diakonė, Sinodo iššventinta 1990 metais. Taip pat man svarbu yra ir Čikagos lietuvių moterų klubo veikla. Klubu veikloje dalyvauju jau 14 metų, o jam vadovauju trečius metus. Mūsų su Edmundu šeimoje užaugo šeši vaikai – dukros Rasa, Aušra ir Audra bei sūnūs Edmundas, Andrius ir Povilas, kurį vadiname Aliuku. Kadangi vaikai suaugo, visi kuria savo gyvenimus, pedagogės karjerą taip pat jau baigiau – esu pensininkė – man atsirado daugiau laiko daryti tai, kas labiausiai patinka.

Kaip Jūs atsiradote Amerikoje?

Gimiau Vokietijoje, vienoje iš DP stovyklų. Ten mokiausi, todėl į Ameriką 1951 metais su tėvais ir dviem vyresniais broliais atvykau visai nemokėdama lietuvių kalbos. Kalbėjau tik vokiškai. Mano tėtis Povilas Dilys buvo evangelikų reformatų kunigas. Jis, atvykęs į Ameriką, šį darbą dirbo be atlygio. Taip pat dirbo ir bibliotekininku. O tam, kad šeima galėtų pragyventi,

tėvelis įsidarbino garsiosiose Čikagos skerdyklose. Mama – Halina Jakubėnaitė-Dilienė taip pat daug laiko skyrė darbui liuteronų bendruomenėje – padėjo tautiečiams dipukams, atvykusiems, kaip ir mes, gyventi į Čikagą. Vakarais ji dirbo valytoja. Mano paaugliai broliai ne tik mokėsi, bet taip pat šiek tiek laiko dirbo, nes reikėjo padėti tėvams. Aš, būdama 7-erių, buvau visų namų ūkvedė. Nemokėjau lietuvių kalbos, bet labai pavydėjau, kad šeimoje tėvai su broliais kalbėjosi lietuviškai. Todėl nusprendžiau pati išmokti šią kalbą. Klausydavau, kaip šeima šneka, ir vieną dieną prabilau lietuviškai. Mama vos neatsisėdo iš nuostabos.

Ar Jūsų vaikai taip pat kalba lietuviškai?

Šeši jau suaugę vaikai – mamos Erikos (centre) džiaugsmas ir pasididžiavimas (iš k.): Audra, Aušra, Aliukas, Andrius, Edmundas, Rasa.

Mes esame tikra lietuviška šeima.

Mano vyras Edmundas turėjo lietuvišką pavardę, buvo Burokas. Tačiau vienu metu ji buvo pakeista į Brooks. Jis kilęs iš Suvalkijos, kalba puikiai literatūrine kalba. Mūsų vaikai augdami perėjo visus vadinamojo lietuviško *fabriko* etapus: lankė lituanistinę mokyklą, dalyvavo lietuvių tautinių šokių ansambliuose, įstojo į skautų organizaciją ir iki šiol tebėra aktyvūs jos nariai. Visa mūsų šeima esame Lietuvos patriotai. Pamenu, kad mano mama, būdama 99-erių, prieš mirtį manęs paprašė kuo daugiau dirbti nepriklausomos Lietuvos labui, kad mūsų tėvynė stiprėtų ir sugebėtų atsispirti galimiems okupantams. Pažadėjau jai dirbti tai, ką galiu, kad kuo ilgiau būtų išlaikyta lietuvišką. Mano visos trys dukros yra Čikagos lietuvių moterų klubo narės.

Kaip įsijungėte į šio klubo veiklą?

Šiame klube anksčiau buvo tradicija jaunas lietuvaites pristatyti visuomenei – kartą per metus vykdavo vadinamasis *Gintarėlių balius* (Amber Ball). Šią tradiciją pradėjo Lietuvos garbės generalinė konsulė Čikagoje Juzė Daužvardienė. Tų balių metu pagrindinis dėmesys būdavo skiriamas jaunoms merginoms. Jas labai iškilmingai su tam tikromis apeigomis atlydėdavo tėvai. Mergaitės turėjo vilkėti ilgas puošnias sukneles ir būtinai dėvėti gintaro papuošalus. Šie renginiai sutraukdavo labai daug svečių – atvykdavo iki 500 žmonių. O tuo pačiu būdavo surenkama nemažai pinigų, kurie atitekdavo labdarai. Mano dvi dukros iš trijų buvo pristatytos šiame Gintarėlių baliuje, tai įvyko prieš 14 metų. Nuo to laiko aš pati įsitraukiau į Čikagos lietuvių moterų klubo veiklą.

Jūs pati esate iš tos dipukų jauniosios kartos, kuri norėdama jau galėjo siekti išsilavinimo. Kodėl pasirinkote pedagogikos studijas?

Man patiko dirbti su vaikais. Pradžioje baigiau mano jaunystės laikais Navy Pier įsikūrusį *University of Illinois*, vėliau – Urbanoje. Baigusi pedagogikos mokslus, 40 metų dirbau pradinėse klasių mokytoja. Vienu metu aš dirbau su nusikalsti linkusiais socialiai apleistais

vaikais. Tuo metu man buvo pasiūlyta lankyti papildomus kursus, kad galėčiau įgyti specializaciją ir dirbti su *autistais* vaikais. Tuo metu, apie 1988 metus visoje Čikagoje buvo tik kokios trys klasės, skirtos mokyti ir integruoti į visuomenę šią negalią turinčius mažylius. Mes pačios kūrėme mokymo programas, paremtas Montessori idėjomis. Palyginimui: dabar tokių įstaigų, pritaikytų mokyti su autizmo sindromu gimusius vaikus, yra gal 300. Aš pati turiu 18 metų šio darbo praktiką.

Ar lengvai pasiryžote vėl sėstis į studento suolą?

Jau seniai norėjau vėl tapti studente. Tam mane įkvėpė vieno žmogaus pavyzdys. Jis, būdamas 96-erių metų, nusprendė išmokti hebrajų kalbą. Šis žmogus buvo tikras ilgamžis – mirė būdamas 106 metų. Ko gero, iš dalies jo ilgą gyvenimą nulėmė ir tai, kad jis nuolatos lavino savo protą. Taigi, tas žmogus mane įkvėpė imtis teologijos studijų. Dar viena priežastis – mūsų šeimoje visada labai svarbią vietą užėmė tikėjimas. Mano senelis, mamos tėvas, Povilas Jakubėnas ir mano tėtis buvo kunigai. Mūsų šeima kilusi iš Biržų krašto, kur iki šiol dar yra išlikusi evangelikų reformatų bendruomenė. Aš pati čia, Amerikoje, apie 1985 metus įsitraukiau į evangelikų liuteronų bažnyčios veiklą. Pradžioje padėdavau vesti pamaldas sergančiam kunigui Stasiui Neimanui, o po penkerių metų buvau išventinta į diakones. Man leidžiama vesti pamaldas, tuokti, laidoti. Negalėjau tapti kunige, nes neturėjau teologinio išsilavinimo. Taigi, sulaukusi 72-ųjų metų, ryžausi pradėti mokytis, kad ja tapčiau.

Kaip jaučiatės būdama vyriausia studentė? Kaip Jums sekasi?

Tai jau tikrai vyriausia, nes mano bendrakursiai man tiktų į vaikus ir net anūkus. Ir dar – esu vienintelė moteris. Man nėra lengva, nes be teologinių dalykų reikia išmokti graikų ir hebrajų kalbas. Pamažu judu į priekį – jau galiu šiomis kalbomis skaityti, jų klausydamasi suprasti ir net jomis pamokslauti. Taip mokydama pati kaskart sužinau daug naujų dalykų apie bažnyčios istoriją. Pasirodo, kad Jėzaus lai-

Erika Brooks jau trejus metus vadovauja Čikagos lietuvių moterų klubui

kais ir moterys pamokslaudavo. Aš jaučiuosi kaip vaikas, į viską žiūrintis didelėmis akimis. Tas mokslas mane traukia ir atveria kaskart ką nors naujo. Beje, į seminarijos gyvenimą aš įnešiau lietuviškų spalvų. Mano profesoriai yra keliavę po visą pasaulį, buvę ir Vilniuje. Todėl jiems nunešiau lietuvišką trispalvę. O prieš Kūčias, Kalėdas ar Vasario 16-ąją aš pagaminu lietuviškų patiekalų ir jais pavaišinu dėstytojus ir bendrakursius. Siekdama mokslo, aš talkininkauju visose trijose lietuvių evangelikų parapijose: Tėviškės, Ziono ir Reformatų. Toje veikloje aš matau gyvenimo prasmę ir atgaivą sielai.

Ačiū Jums už pokalbį, linkiu sėkmės Jūsų visuose darbuose.

Virginija Petrauskienė

TEOLOGU TAMPAMA TIK PER PATIRTĮ

Dievo pagautas

Mes visi vadinamės teologais, kaip ir visi vadinamės krikščioniais, – teigė Martynas Liuteris. Nes mes visi ką nors galvojame apie Dievą, visi turime kokią nors nuomonę apie Jį, net ateistas, kuris savo širdy sako: Dievo nėra (Ps 14, 1). Žinoma, ateisto Dievo nebuvimo teologija yra klaidinga arba bloga teologija. Kad būtum geras teologas, nesvarbu kokios profesijos esi, turi į viską žvelgti iš Dievo perspektyvos, žiūrėti į pasaulį pagal Dievą, – rašo reformatų teologas Gregas Johnsonas (The World According to God).

Nors visi vienaip ar kitaip yra teologai, ne visi turėtų teologijos mokyti kitus. Be abejo, netikinčiųjų išvalgos daugelyje sričių gali būti

krikščionims naudingos. Tačiau netikintis žmogus verčiau nedėstyty teologijos nei bažnyčioje, nei teologijos fakultete ar seminarijoje. Žinomas vokiečių teologas H. G. Pöhlmannas (g. 1933) savo vadovėlyje *Abriß der Dogmatik* tvirtina, kad teologija yra mokslas, tačiau niekaip negali būti neutralus, o tik gyvenimo paliestas mokslas. Nes nepagausi Dievo esmės, prieš tai nebuvęs pats Jo pagautas.

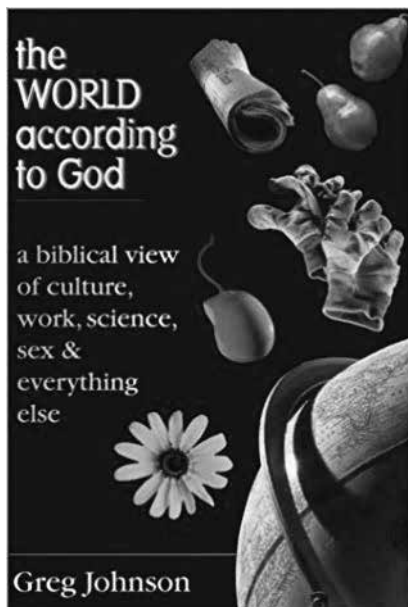
Mokslas apie tikėjimą gali būti tik tikinčio žmogaus užsiėmimas. Panašiai rašo žymus liuteronų teologas H. Thielicke'ė (1908–1986): *Tas, kuris liaujasi buvęs dvasinis žmogus, automatiškai ima skleisti klaidingą teologiją.* Tikintis teologas visada yra kokios nors bažnyčios narys, kadangi teologijos paskirtis tarnauti Bažnyčiai ir ją statydinti. Žymusis K. Barthas (1886–1968) patvirtina: *Ten, kur užsiimama dogmatika, nesvarbu, mokant ar mokantis, visuomet esama bažnyčios aplinkoje. (Dogmatik im Grundriß)*

M. Liuteris teologiją taip pat laikė mokslu, lot. *scientia* – jis juk buvo teologijos profesorius!, bet daug labiau – išmintimi, *sapientia*, nes teologija yra susijusi su gyvenimu ir asmenine teologo patirtimi. Dėl to reformatorius yra ne sykį pasisakęs apie teologo asmenybę, apie jo dorybes ir ydas. Veikale *Užstalės pokalbiai* jis rašo: *Teologui išpuikti – didelė žala* (356); *Šlovės trokštantis teologas podraug paniekina ir Kristų...*, todėl

garbės trokštantys teologai greitai numiršta ir supūva (352); *Garbėtroška daro žalą. Todėl visi pamokslininkai turi matyti, kad nedera ieškoti garbės Šventajame Rašte ar Dievo žodyje, antraip jie pražus* (355); *Prakeiktas tebūnie tas pamokslininkas, kuris Bažnyčioje, siekdamas sau garbės, švaistosi skambiomis frazėmis ir nori vienam ar kitam įtikti.* (349) O apie vaistą nuo to priduria: *Mano kentėjimai buvo man gera pamoka. Jie padarė mane nuolankų, t. y. išblaškė šlovės ir puikybės ilgesį.* (632)

Dievo didybės ir kryžiaus teologas

Dar 1518 metų Heidelbergo disputo tezėse Liuteris suformulavo svarbius principus apie teologijos būdą ir prigimtį bei teologo asmenį (tezės 19–22). Pagrindinė jų mintis: analizuoti ir tirti mes turime tik tai, kas yra apreiškta Dievo, ir nieko daugiau. Su jam būdingu hiperbolizavimu Liuteris aiškina: *Neregimasis Dievo būdas yra Jo galybė, dievystė, išmintis, teisingumas, gerumas ir pan. Viso to išvalga nedaro nei išmintingu, nei gerbtinu.* Teisingas teologas supranta, kad Dievo būdas *regimas tapo kančioje ir kryžiuje; kad žmogui skirtasis regimas Dievo būdas yra Jo žmogiškumas, silpnybė, negudrumas, ypač pasireiškęs ant kryžiaus. Dievas nori būti pažintas per kančią.* Dėl to Liuteris taip apibendrina: *Tad nė vienam nepakaks Dievo pažinimo, jeigu jis Jį pažins tik*

didybėje ir garbėje, o nepažins Jo kryžiaus pažeminime ir gėdoje.

Pagal tai Liuteris atskiria ir dvi teologų rūšis: didybės teologą ir kryžiaus teologą. Apie pirmąjį sako: *Kadangi jis nepažįsta Kristaus, tai nežino ir kančioje paslėpto Dievo. Dėl to aukščiau už kančią jis laiko darbus, aukščiau už kryžių – didybę, aukščiau už silpnumą – galybę, už negudrumą – išmintį ir apskritai, visa, kas gera jis laiko aukščiau už tai, kas bloga... Jie myli darbus ir jų garbingumą... Kadangi jie nepažįsta kryžiaus ir jo nekenčia, tai neišvengiamai turi mylėti priešingus dalykus, t. y., išmintį, garbę, galią...*

Tikrasis teologas nusizemina, per kryžių ir kančią pasidaro niekuo; netikras teologas darbus ir išmintį skiriasi sau, o ne Dievui, taip piktinaudžiaudamas Dievo dovanomis ir jas suteršdamas.

Oratio, meditatio, tentatio

Vitenbergo laikotarpio vokiškojo leidimo raštų pirmojo tomo pratarmėje (1539 m.) Liuteris pateikia labai gerų minčių apie teologo gyvenimą žyminčius bruožus. 119 psalmėje jis įžvelgia tris taisykles teisingoms teologijos studijoms: lot. *oratio* (malda), *meditatio* (mąstymas apie Raštą) ir *tentatio* (pagunda). Pagundų genamas, su malda lūpose, teologas skverbiasi į tekstą, o po to vėl patenka į pagundas; tačiau taip jis gali pagelbėti kitiems, pagundas patiriantiems.

Apie *malda*: *Pulk ant kelių savo kambarelyje ir, nusižeminęs bei uoliai, prašyk Dievo, kad jis per savo mieląjį Sūnų teiktų tau atsiųsti Šventąją Dvasią, kuri tavo apšviestų, vestų ir suteiktų supratimo.* Perfrazuodamas Dovydo žodžius Psalmėje Liuteris taria: *Mokyk mane, Viešpatie, parodyk, vesk.* Tokia turi būti teologo malda. Liuteris perspėja per daug nesikliauti savo protu ir nebandyti pačiam daryti Rašto žinovu. Nes ir protas privalo išmokti melstis.

Apie *mąstymą* (sąvoką *meditatio* Liuteris perėmė iš lotyniško Psalmės vertimo, žr., pvz., eil. 15 [gilinuosi]): *Be kitų dalykų, tu turi ir medituoti, tai reiškia, ne vien širdyje, bet ir išoriškai... raidinį žodį nuolat... brūžinti, skaityti ir vėl iš naujo skaityti, su*

stropiu dėmesingumu ir apgalvojimu, ką Šventoji Dvasia tuo nori pasakyti. Ir saugokis, kad tik neaptingtum arba imtum galvoti, jog užteksią vieno ar dviejų paskaitymų... ir viską iš pagrindų supranti... Taigi meditacijoje žmogus klausosi ne savo vidaus, o teksto. Teologas stengiasi žvelgti ne anapus teksto ir ieškoti bežodžių žinių, o likti kuo arčiau prie teksto.

Apie *pagundą*: *Ji yra tikras išmėginimas. Ji išmokina tave ne tik žinių ir supratimo, bet ir patirti, koks tikras, koks teisingas, koks žavus, koks malonus, koks galingas, koks paguodžiantis yra Dievo žodis. Čia Liuteris remiasi Dovydo išgyvenimais, kai jis skundžiasi visokiais priešais, piktadariais kunigaikščiais ir tironais, netikromis dvasiomis..., kuriuos visus jis turįs pakęsti... Gilinimasis į Dievo žodį aiškėn iškviečia šėtoną: Nes iš karto, kai tik tau atsivers Dievo žodis, tave griebsis susigražinti šėtonas, darys tikru daktaru ir savo pagundymais mokys ieškoti ir mylėti Dievo žodį.*

Tačiau šitoks šėtono bandymas galų gale prives ir prie gero, būtent, kaip Liuteris sako: *turiu dėl daug ko padėkoti popiežiaus šalininkams, kad jie mane per šį šėtono siautulį taip sudaužė, prispaudė ir įbaugino, tai reiškia, padarė geru teologu, kur šiaip aš pats nebūčiau atėjęs.* Tas, kuris medituoja ir apie Dievo žodį mąsto bei užsiima teologija, turi kentėti, nes vien tik pagunda moko įsižiūrėti į Žodį. **Teologu tampama tik per patirtį** (lot. *experientia facit theologum*) – skelbia Liuterio taisyklė; tačiau ne per bet kokią patirtį, o per Dievo žodžio patirtį, taigi tuo pačiu ir per pagundą.

Teologo karinės pratybos

Apie kentėjimus ir pagundas, kaip teologo ir dvasininko palydovus, Liuteris kalba ir šiaip neretai. Štai *Užstalės pokalbiuose* jis sako: *Kas nebuvo gundomas, tas nieko neišmano. Todėl visas Psalmynas kone kiekvienoje eilutėje primena ne ką kita, o gundymą, negandą, bausmes* (180); *Kryžius ir persekiojimai moko žmogų auksinio išmanymo* (181). Kitoje vietoje jis pateikia jam būdingą perdėtą formuluotę: *Šiame gyvenime Kristus nesuvokiamas, nes savo geriausiems ir ištikimiausiems tarnams*

atsilygina labai bjauriai, persekioja juos, šmeižia ir žudo juos kaip pikčiausius, kenksmingiausius eretikus ir piktadarius... (170). Į klausimą, kas būdinga teologui, jis atsako: *Pirma – Šventosios Dvasios malonė, antra – gundymas, trečia – patirtis, ketvirta – palankiai susiklosčiusios aplinkybės, penkta – uolus skaitymas (Biblijos), šešta – kilniųjų menų pažinimas* (301). Tarp gero pamokslininko savybių paskutiniaja jis paminė, kad pamokslininkas turi leisti visiems iš jo šaipytis (331).

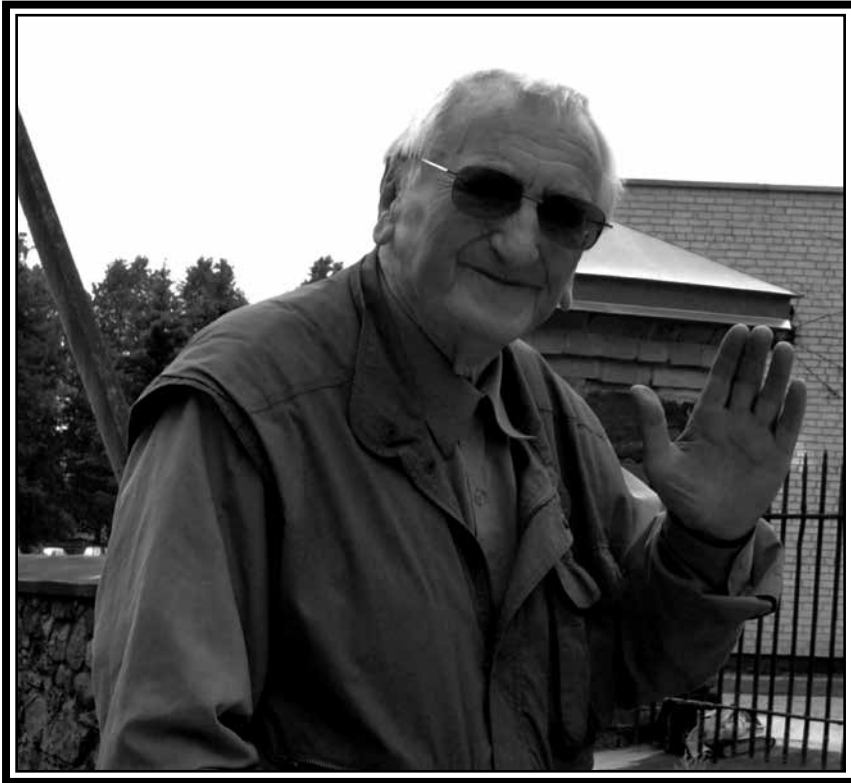
Apie šią, pastarąją, savybę kalba ir Richardas Prattas. JAV Gospel Coalition interneto puslapyje į klausimą, ką jis keistų teologijos studijose, šis reformatų teologas atsako palyginimu apie armiją:

Ar galite įsivaizduoti, kokių kareivių mūsų šalis turėtų, jeigu jų išsilavinimas susidėtų vien iš knygų skaitymo, paskaitų klausymosi, namų darbų darymo ir kontrolinių rašymo? Ogi mirusių kareivių. Išsyk, kai tik mūsų lauke jiems virš galvų suzvimbų kulka, juos ištiktų panika... Taigi kaip iš tikrųjų atrodo pagrindinis armijos karinis rengimas? Rekrūtai įsisavina reikalingą informaciją, kuri, tiesa, sudaro tik nedidelę jų pasirengimo dalį. Didžioji dalis pagrindinio mokymosi susideda iš kontroliuojamų karinių veiksmų. Rekrūtams duodama pajusti kankinamą emocinį ir psichinį stresą... Tad aš teologines paskaitas paversčiau sekinančiomis fizinėmis ir dvasinėmis patirtimis. Aš ieškočiau kelių, kuriais akademiniai tikslai būtų pasiekiami greičiau ir efektyviau, kad šiaip pamokų tvarkaraštyje daugiau laiko liktų kontroliuojamiems kariniams veiksams... Tokia Biblijos mokykla arba iš jų ką nors padarytų, arba jie ją mestų. Žinai, kas tada būtų? Labai mažai jaunų vyrų į tokias mokyklas eitų. O ateitų tik tie, kurie būtų pašaukti Dievo, tik tie pasiryžtų tokioms studijoms. Bet būtent dėl to jie būtų rekrūtai tarnystei Viešpaties karalystėje, o ne vien šiaip sau studentai. Jie būtų pasirengę dvasiniam susidūrimui, kurį pateiks tarnavimas Evangelijai.

Holger Lahayne
teologas, Sinodo kuratorius,
lektorius

ARAS JURŠYS

1928 12 10-2018 12 03

Gruodžio 5 d. Vilniaus reformatų bažnyčioje atsisveikinome, o gruodžio 6 d. išlydėjome į Kauno Petrašiūnų kapines turtingos biografijos, neeilinių gabumų, įvairiais talentais apdovanotą parapijietį Arą Juršį – architektą, aktorių, keliautoją, sumanų vadovą, mylintį Vyra, Tėvą, Senelį...

Aras Juršys gimė 1928 m. gruodžio 10 d. Kaune, Apolonijos ir Kazio Juršių šeimoje, atsisveikino su šiuo pasauliu gruodžio 3 dieną, nesulaukęs 90-ojo gimtadienio...

Iš savo Tėvo, žymaus tarpukario Lietuvos aktoriaus ir režisieriaus Kazio Juršio, paveldėjo meilę scenai.

Aras mokėsi ir baigė Šiaulių J. Janonio gimnaziją, apie kurios mokytojus visada labai jautriai ir su dėkingumu atsiliepdavo. Ypač žavėjosi šiauliečiams gerai žinomu matematikos mokytoju Markausku. Studentauti Aras pradėjo Kauno senajame Vytauto Didžiojo universitete. Jį panaikinus, architektūros studijas baigė Kauno politechnikos institute. Aro pasakojimais, tai buvo didelių nepriteklių, sunkūs pokario studijų metai. Dar studentas įsitraukė į saviveiklą, buvo instituto kultū-

ros klubo pirmininkas, čia pradėjo lankyti dramos būrelį. Po studijų, gavęs paskyrimą, dirbo Klaipėdos statybos treste. Čia taip pat neapleidė saviveiklos: vadovavo šokių kolektyvui, deklamavo, vaidino.

Persikėlęs į Vilnių, dirbo leidybinį darbą, vadovavo Kurortų valdymo tarybai, paskutiniuosius 18-ka metų, prieš išeidamas 1988 metais į pensiją, dirbo Lietuvos sveikatos ministerijoje Kapitalinės statybos skyriuje, kur įnešė svarų indėlį į statomas Lietuvos gydymo įstaigas.

Be profesinės veiklos, didelę savo gyvenimą dalį Aras atidavė teatrui ir kūrybai. Vaidino Vilniaus respublikinių profsąjungų kultūros rūmų Liaudies teatre, kuris vėliau pasivadino Senjorų teatru. Pasak Vilniaus Senjorų teatro aktorės Laimos Gervytės, tai buvo kūrybingas,

reiklus sau ir partneriams draugas. Kartu su juo buvo lengva būti scenoje, jis buvo tvirtas ramstis, patikimas, organiškasis, šiltas ir nuoširdus ir scenoje, ir gyvenime. Įsimintini Jo sukurti įvairūs vaidmenys daugybėje spektaklių: *Geležėlė* B. Sruogos *Dobilėlis penkialapis* (rež. V. Mikaluskas), svarbūs vaidmenys A. Gričiaus *Palangoje* (rež. R. Remeikis), B. Sruogos *Milžino paunksmėje* (rež. J. Meškauskas), K. Sajos *Žvangutyje* (rež. R. Remeikis), P. Vaičiūno *Patriotuose* (rež. P. Likša), J. Petruolio *Prieš srovę* (rež. P. Likša ir F. Jakšys) ir kt. Vaidino Senjorų teatre iki kol leido sveikata...

Buvo labai aktyvus šiauliečių klubo narys – vienas iš steigėjų. Vos ne kiekvienos savaitės trečiadienis buvo *šventa diena*, paskirta Klubui ir ten vykstantiems renginiams... Dažnas svečias būdavo ir biržiečių klubo *Krivulė* renginiuose, išvykose...

Daug keliavo kartu su Vilniaus reformatų parapija, padėjo organizuoti renginius, patardavo, pataisydavo...

Pasiligojusį Arą, pasikeisdami, nuoširdžiai slaugė žmona, dukra, anūkas... Mirė gruodžio 3 d. ankstų rytą.

Liūdime kartu su Danguole, Jurga, Giedriumi, Aru jaunesn., Antanu, Roku, Morta ir mažąja Berta...

Vilniaus ev. reformatai

VALERIJA GRIGAITĖ

1921 01 01-2018 12 08

Gruodžio 8 d. rytą mirė Valerija Grigaitė – senosios kartos reformatė, kurią tikėjimo tiesų mokė kunigai Aleksandras Balčiauskas, Fridrichas Barnelis...

Valerija nuėjo ilgą ir sudėtingą gyvenimo kelią. Likimas lėmė gimti R. katalikų šeimoje, bet visą savo sąmoningą gyvenimą nugyveno kaip reformatė.

Gimimo liudijime įrašyta: gimė 1921 m. sausio 1 d., pakrikštyta Siesikų katalikų bažnyčioje, Ukmergės rajone. Vėliau šeima gyveno Raguvoje, Panevėžio rajone. Tėvai – Viktoras ir Uršulė Grigai. Tėvas, aukšinių rankų krosnininkas, keliaudavo po apylinkes mūrydamas, o mama, kad išmaitintų didelę šeimyną, imdavosi visokių atsitiktinių darbų, dažniausiai skalbdavo Raguvos miestelio ponams. Skalaudama vėlai rudenį drabužius lediniame upės vandenyje, peršalo, susirgo ir mirė, palikdama keturis visai mažus vaikus. Valerijai tebuvo šešeri. Tėvas, palikęs vaikus sesers priežiūrai, iškeliavo uždarbiauti, atklydo į Biržų kraštą. Bedirbdamas susipažino su našle, reformate Elžbieta Karosiene, kuri neseniai buvo palaidojusi savo vaiką. Būdama geros širdies, gailėstinga moteris, sužinojusi, kad meistras Grigas palikęs vaikus vienus vargo vargti, liepė juos atsivežti. Atvežęs vaikus, ilgai su Karosiene negyveno, iškeliavo laimės ieškot kitur... Du broliukai Antanas ir Jonukas bei mažiausioji sesutė Adelė (vėliau ištekėjusi – Sadauskienė) liko pas E. Karosienę. O Valeriją išdukrino vaikų neturėję reformatai Putos. Po kurio laiko Jokūbas Puta paliko šeimą ir išvažiavo ieškot laimės į Argentiną. Elžbieta Bubalaitė Putienė, nors ir sunkiai viena vertėsi, dirbo įvairius darbus, bet Valeriją stengėsi išmokslinti, ir, baigusią pradžios mokyklą, leido toliau mokytis į gimnaziją. Valę, kaip našlaitę, atleisdavo nuo mokesčio už mokslą. Labai padėjo reformatų kunigai P. Jakubėnas, Fr. Barnelis, A. Balčiauskas, Moterų evangelikių draugijos moterys. Birutė Yčaitė Barnelienė padėjo Valerijai pasiruošti vokiečių

kalbos egzaminui stojant į Kauno universiteto medicinos fakultetą. Bet visos svajonės sudužo 1940 metų vasarą užėjus rusams. Yčai, kurie buvo pažadėję priimti merginą į savo šeimą Kaune, pasitraukė į Vakarus. Valerija liko be namų, be pragyvenimo šaltinio. Bet padėjo atsitiktinai sutikta birzietė Alviną Pipinytė Šabanienė (vėliau – žymi JAV išeivių lietuvių veikėja), pažinojusi naujos valdžios paskirtą finansų ministrą, kuris įdarbino Valę Vilniun iškeliamame Centraliniame statistikos biure prie Finansų ministerijos. Taip dvidešimtmetė Valerija pradėjo savo darbinę karjerą statistikos baruose, kurie tapo Jos pagrindine darbo vieta. Medicinos mokslus teko mesti, nebuvo kada nei paskaitas lankyti, nei ruošti egzaminams. Karo metais vokiečiai Statistikos valdybą perkėlė vėl į Kauną. Ten Valerija lankė Kauno reformatų parapijos pamaldas, susirado draugių ir draugų. Pasibaigus karui, sunku buvo pragyventi. Nuėjo dirbti į Mėsos ir pieno komisariatą, susipažino su bendradarbiu, buhalteriu Apolinaru, gimė sūnus, po to, jau Lietuvą užėmus sovietams, – dukra. Apolinarą suėmė, išvežė į lagerį. Grįžęs Lietuvon, jis į šeimą negrįžo... Valerija viena, padedama tik sumanios, darbščios globėjos Elžbietos Putienės, atsikėlusios pas ją į Kauną, užaugino, išmokslino vaikus. Sūnus Apolinaras Grigas – žinomas irkluo-

tojas, olimpietis, Mechiko žaidynių dalyvis. Dukra Virginija Vilniaus universitete įgijo ekonominės kibernetikos specialybę, dirbo Lietuvos banke.

Valerija, 1950 m. pradėjusi dirbti Kauno srities statistikos valdyboje, vėliau buvo perkelta į Centrinę statistikos valdybą Vilniuje, kurioje ir pradirbo iki pensijos. Demografinė statistika tapo jos neatskiriama gyvenimo dalimi. Nors ir nebaigusi aukštojo mokslo, ji buvo visoje Tarybų Sąjungoje žinoma demografė, nuo 1954 metų dvidešimt dvejus metus, be pertraukos, ėjo CSV demografinės statistikos skyriaus viršininkės pareigas. Organizavo pirmą pokaryje 1959 metų gyventojų surašymą, vadovaudavo studentų diplominiams darbams. Jos kruopščiai paruoštomis ataskaitomis, suvestinėmis, demografinėmis apžvalgomis VVU dėstytojai naudojosi rašydami disertacijas.

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, Valerija Grigaitė viena pirmųjų atėjo į atsikūrusią Vilniaus reformatų parapiją. Lankė pamaldas bažnyčioje dar su kino teatro suoliais, mažoje Šv. Kryžiaus (bonifratų) bažnytelėje, Alumnato buv. šachmatų klube. Giedojo giesmes, tokias mielas ir pažįstamas dar nuo Biržų laikų, kai jie – keturi Grigo vaikai – giedojo vargonininko Martyno Sprindžio suburtame vaikų chore.

Valerija paskutinius metus gyveno Vilniaus Gerontologijos ir reabilitacijos centre dažnai lankoma dukters Virginijos. Jos mylimas sūnus Apolinaras šį pasaulį paliko anksčiau už Motiną. Jos gyvenimą sunkino išsivysčiusi glaukoma, kuri atėmė akių šviesą, neleido pilnavertiškai gyventi. Valerija tyliai užgeso gruodžio 8 dienos rytą.

D. Gudliauskienė

IN MEMORIAM DALIAI PRONSKIETYTEI

Lapkričio 21 d. su šiuo Pasauliu atsisveikino parapijietė, choristė, Vilniaus reformatų žinių laikraščio bendradarbė DALIA PRONSKIETYTĖ. Apie Draugę, buv. bendradarbę iš enciklopedijos laukų atsiminimais dalinasi JÜRATĖ TAMAŠAUSKIENĖ

1964 m. išleistame Mažosios Lietuviškos Tarybinės Enciklopedijos (MLTE) pirmame tome Istorijos redakcijos skyriuje jau yra redaktorės Dalios Pronskietytės pavardė. Ji atėjo į mūsų redakciją iš *Mokslo* leidyklos. Redagavo archeologijos, etnografijos straipsnius. Tuo metu redakcijoje dirbo apie 30 žmonių. Kolektyvas buvo darbštus, draugiškas. Švęsdavome gimtadienius, kitas šventes, važiuodavome (sunkvežimiais) į ekskursijas. Dalia buvo labai graži, linksma. Mėgo muziką, gražiai dainavo. Per pokalbius apie gyvenimą, Ji pasvarstydavo, kad, esant kitoms aplinkybėms, pasirinktų su muzika susijusį kelią. Pradžioje Ji gyveno Žirmūnuose, vieno kambario bute (kaip ir dauguma tuomet tarybinių žmonių pradėdavo nuo vieno kambario buto... – *red. pastaba*). Paskui per įtakingą biržietį gavo trijų kambarių butą dab. Savanorių prospekte. Į tą butą atvažiavo gyventi ir Dalios tėvai. Tėtis gana greit mirė. Mama buvo labai guvi, šneki. Daug pasakodavo apie savo gyvenimą, gimines, turėjo daug senų nuotraukų. Visa tai Daliai darė didelę įtaką – šaknimis Ji buvo susijusi su savo kraštu, gimine, tikėjimu. Ji buvo didelė patriotė. Jos tiesmuką būdą (neįžeidžiantį) priskirčiau reformatų tikėjimui. Pvz.:

per susitikimą su draugėmis Ji vienos senos kolegės paklausė, kam ši stojo į partiją (visi žinojome *kodėl* – reikėjo redaguoti tokią temą...). Dalios darbo tema buvo patriotinė – aprašyti lietuviško kaimo rakandus, radinius. Privalėdavome padaryti *mėnesio normą*. Su tokiais smulkiais straipsniais Daliai būdavo sunku ją įveikti.

Būdama jau brandaus amžiaus, Dalia susilaukė vaikų. Labai juos mylėjo ir mokėjo su jais draugauti. Mes, draugės, dar dirbdamos, o ir paskui tapusios pensininkėmis, turėjome toki *pokalbių klubą* – aptardavom

skaitytas knygas, filmus, politikos naujienas. Enciklopedijų redakcijoje dirbo daug įvairių specialybių įdomių žmonių. Bendravimas su jais daug davė, formavo intelektą. Dalia labai artimai bendravo su pussesere Laima, vaikystės drauge Dalia (kuria vadindavom Daliuke), Birute, seniai iškeliavusia Anapilin, Ema, Jone...

Mes visos Dalią labai mylėjome ir labai gailėjome, kad Ji taip sunkiai iškeliavo iš šio pasaulio...

Jūratė Tamašauskienė
2018 m. gruodis

SKAITINIAI IŠ BIBLIJOS

NEAPRĖPIAMAS DIEVAS

Viešpats, tavo Dievas, pergalę teikiantis galiūnas, yra tavyje: jis noriai džiaugsis tavimi, atnaujins tave mylėdamas ir džiūgaus dėl tavęs giedodamas...
/Sofonijo 3,17/

Jei milijonai pasaulio gyventojų susirinktų paplūdimyje prie vandenyno ir ištiesę rankas kiekvienas pasisemtų jo vandens, vandenynas išliktų nepakitęs. Jo didybė ir galia išliktų tokia pati, paslaptingos gėlės liktų nepakitusios, nors pakrantėje būtų patenkintas kiekvieno žmogaus vandens poreikis. Panašiai yra ir su Dievu. Jis vienu metu gali būti visur, išklaudyti visų į Jį Kristaus vardu besikreipiančių maldas, daryti didžius stebuklus žvaigždynuose, augmenijos pasaulyje ar po vandeniu ir t. t. Dievas neturi ribų. Jo išmintis beribė. Jo galia neribota. Jo meilė nesibaigia. Jo gailėstingumas amžinas.

Gruodžio 1 d. Vilniaus LITEX-PO parodų rūmuose įvairių konfesijų krikščionis subūrė Nacionalinė Maldos diena, kurioje dalyvavo ir Lietuvos evangelikų reformatų gen. superintendantas kun. Tomas Šernas, LELB vyskupas Mindaugas Sabutis. Renginį organizavo Evangelinės Vilniaus bendruomenės ir David Hathaway tarptautinė organizacija.

Pirmą gruodžio savaitgalį grupė radviliečių (LERJD *Radvila* narių) lankėsi Biržų krašte. Keliavo į Milienės senelių namus Nemunė-

lio Radviliškyje, aplankė Biržų pilį, vakare su Biržų jaunimu studijavo Bibliją. Studijas vedė kun. Rimas Mikalauskas. Sekmadienį iš ryto dalyvavo Biržų reformatų bažnyčios pamaldose, o popiet visi nuvyko į pamaldas Papilyje.

Gruodžio 14 d. Arkangelo konferencijų ir meno centre, įsikūrusiame Vilniaus senamiesčio širdyje, buvusiam Šv. Arkangelo Mykolo Bernardinų vienuolyne, Užsienio reikalų ministerija surengė 18-uosius Nacionalinius maldos pusryčius. Šio renginio leitmotyvas buvo

rugsėjį Lietuvoje viešėjusio popiežiaus Pranciškaus žodžiai: *Mezdami dialogą, būdami atviri ir supratingi, galite tapti tiltu tarp Rytų ir Vakarų.*

Gruodžio 16 d., po pamaldų, Vilnius reformatų parapijos namuose įvyko jau tradicine betampanti Kalėdinė mugė, kuriai savo paruoštus gaminius, kepinius pateikė parapijiečiai. Ypač nustebino savo įdomiais darbeliais jaunoji Amelie Lahayne. Kaip visada, daug kvapnių dovanėlių paruošė *Levandų uostas*, skanią duonelę šventėms iškepė Roberta, greit buvo išgraibstytos Dovydo ir Adomo kepurytės, Rasos puokštelės, o visus linksmino nuotaikingas prekeivis Danas....

Vieni parapijiečiai paaukojo savo darbelius, kiti – lėšas, kurios bus panaudotos parapijos Tarybos sprendimu. Organizatoriai dėkoja sumniausiems gamintojams ir visiems dalyvavusiems: tiek pardavėjams, tiek pirkėjams.

KVIEČIAME

Gruodžio 29 d. 12 val.
Vilniaus Arkikatedroje
 vargonuos
 Vilniaus reformatų bažnyčios
 vargonininkė
GRAŽINA PETRAUSKAITĖ.

Skambės
 J. S. Bacho, J. Pachelbelio
 ir O. Messiaeno
 kalėdinė muzika.

Alfredas Naktrnis

KALĖDŲ NAKTĮ

Pražydo sniegėm žemė,
Pripustė lig langų.
Mėnulis dosniai žeria
Vainiką spindulių.
Žvaigždėlės smalsiai žiūri
Šimtų šimtais akių,
Šviesi Vakarė spindi
Ryškiausiai iš visų.
Einu per baltą žemę,
Brendu giliu sniegu.
Eglučių šakos žvilga,
Aplietos sidabru.
Balta žvaigždėlė krito,
Užkibo už šakos.
Šventų Kalėdų džiaugsmo
Ji mums padovanos.

Lietuvos reformatai

sveikina

Lietuvos evangelikų reformatų
konsistorijos viceprezidentą
kun. RIMĄ MIKALAUŠKĄ,
prieš 20 metų pradėjusį tarnystę
Viešpaties vynuogyne,
suteikusį Viltį
šimtmetes tradicijas turinčiai
Lietuvos Reformatų Bažnyčiai!

Sveikiname

parapijetę senjorę
RITĄ JANUŠEVIČIŪTĖ APŠEGIENĖ,
lapkričio 30 d. atšventusių 70-ąjį Gimtadienį!

Linkime sveikatos, energijos,
dar daug smagių kelionių, naujų nematytų kraštų,
nepatirtų įspūdžių!

Vilniaus ev. reformatų parapijos
seniūnų taryba

LAIDA EVANGELIKAMS

KELIAS

„LRT Plus“ kanalu
sekmadienį 8.30 val.,

laidos kartojimas
penktadienį 18.00 val.

Laidos redaktorius
Tomas Pavilanskas-Kalvanas,
el.p. tomaspaka@gmail.com
mob. tel. 8 676 05538

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944

www.klion.lt

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.p. dalija.gudliauskienė@gmail.com

Parėngė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo, spausdino
Genovaitė Mikalajūnienė,
Damian Finer

Leidėjas:
Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisto ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.